
Sprawozdanie z czynności administracyjnych

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 28, 36-55

1935

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wozdawczym 55 numerów. W dziale czasopism przybyło 18 numerów, w czym 9 polskich i 9 obcych.

Ten stały i znaczny przyrost książek ma swe główne źródło w coraz szerszej wymianie wydawnictw, jaką prowadzi Towarzystwo. Nadto stale zasilają Bibliotekę swemi wydawnictwami następujące instytucje: Wojskowe Biuro Historyczne, Wojskowy Instytut Geograficzny, Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy, Ministerstwo Komunikacji, Ministerstwo Poczty i Telegrafów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Główny Urząd Statystyczny, Karpacki Instytut Geologiczno-Naftowy i t. d.

III.

Sprawozdanie z czynności administracyjnych.

W okresie sprawozdawczym urząd Prezesa Towarzystwa Naukowego Warszawskiego piastował p. Waclaw Sierpiński, Wiceprezesem był p. Tadeusz Brzeski, Sekretarzem Generalnym — p. Edward Loth (do 17.VI.1935 r.) i p. Stefan Mazurkiewicz (od 17.VI.1935 r.), Zastępcą Sekretarza Generalnego — p. Stefan Mazurkiewicz; Przewodniczącym Wydziału I-go był p. Józef Ujejski, Zastępcą Przewodniczącego — p. Stanisław Szober, Sekretarzem — p. Stanisław Słoński, Zastępcą Sekretarza — p. Adam Krokiewicz; Przewodniczącym Wydziału II-go — p. Marcei Handelsman, Zastępcą Przewodniczącego — p. Tadeusz Brzeski, Sekretarzem — p. Władysław Tatarkiewicz, Zastępcą Sekretarza — p. Zygmunt Batowski; Przewodniczącym Wydziału III-go — p. Stanisław Józef Thugutt, Zastępcą Przewodniczącego — p. Stefan Mazurkiewicz, Sekretarzem — p. Wiktor Lampe, Zastępcą Sekretarza — p. Czesław Białobrzewski; Przewodniczącym Wydziału IV-go — p. Jan Sosnowski, Zastępcą Przewodniczącego — p. Bolesław Hryniewiecki, Sekretarzem — p. Waclaw Roszkowski, Zastępcą Sekretarza — p. Kazimierz Basalik; Przewodniczącym Wydziału V-go — p. Aleksander Wasutyński, Zastępcą Przewodniczącego — p. Józef Mikułowski-

Pomorski, Sekretarzem — p. Witold Broniewski, Zastępcą Sekretarza — p. Stanisław Zwierzchowski.

Skarbnikiem był p. Wiktor Lampe, Redaktorem wydawnictw — p. Bolesław Hryniewiecki.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodziłi pp.: Czesław Biało-brzeski, Bolesław Hryniewiecki, Mieczysław Konopacki, Ludwik Szperl i Konstanty Żórawski.

Na ogólnem Zebraniu administracyjnem T. N. W. w dniu 24 listopada 1934 r. na członków Towarzystwa wybrani zostali:

Do Wydziału II-go — na członków zwyczajnych zamiejscowych — pp.: August Hahr, Ewert Wrangel i Louis Réau; na członków korespondentów — pp.: Stefan Ehrenkretz i Edward Krasieński.

Do Wydziału IV-go — na członka zwyczajnego miejscowego—p. Witold Stefański; na członków zwyczajnych zamiejscowych — pp.: Józef Trzebiński i Seweryn Krzemieniewski; na członków korespondentów—pp.: Jan Kinel, Michał Korczewski, Helena Krzemieniewska i Jadwiga Wołoszyńska.

W okresie sprawozdawczym zmarli następujący członkowie Towarzystwa: Marja Skłodowska-Curie (4.VII.1934 r.), Kazimierz Karaffa-Korbutt (26.I.1935 r.), Stanisław Tolłoczko (5.III.1935 r.), Jan Michał Rozwadowski (14.III.1935 r.), Waclaw Sobieski (3.IV.1935 r.), Józef Mikułowski-Pomorski (4.V.1935 r.), Henryk Czopowski (7.VI.1935 r.), Feliks Kucharzewski (12.VI.1935 r.), Szymon Askenazy (22.VI.1935 r.), i Adam Bolesław Danielewicz (25.VI.1935 r.).

Zarząd T. N. W. w okresie sprawozdawczym odbył 9 posiedzeń: (8.X, 12.XI, 11.XII.1934 r., 14.I, 18.II, 26.II, 9.IV, 13.V. i 24.VI.1935 r.). Komisja Rewizyjna — 1 posiedzenie (19.XI.1934 r.); nadto odbyły się 2 ogólne Zebrania administracyjne (24.XI.1934 r. i 17.VI.1935 r.) oraz 7 Zebrań administracyjnych Wydziału I-go (13.X. i 21.XI.1934 r., 30.I, 20.II, 13.III, 31.V. i 19.VI.1935 r.); 9 Zebrań Wydziału II-go (22.X. i 19.XI.1934 r., 14.I, 21.I, 27.II, 2.IV, 8.IV, 6.V. i 28.V.1935 r.); 8 Zebrań Wydziału III-go (13.X, 1.XII. i 12.XII.1934 r., 16.II, 18.III, 9.V, 29.V. i 19.VI.1935 r.) i 6 Zebrań Wydziału IV-go (18.X. i 22.XI.1934 r., 28.II, 4.IV, 28.V. i 13.VI.1935 r.).

Nowi członkowie T. N. W.:

Stefan Ehrenkreutz urodził się w Łowiczu 13.X.1880 r. Ukończył gimnazjum klasyczne w Warszawie, studjował prawo na Uniwersytecie Warszawskim oraz historję na Uniwersytecie Wiedeńskim i Lipskim, doktorat filozofji otrzymał w Lipsku w r. 1911. Od r. 1911 do r. 1918 był urzędnikiem Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie. W latach 1906—1907, oraz w latach 1911—1918, obok pracy w Archiwum, uczył historii w polskich szkołach średnich w Warszawie i Łowiczu. Od r. 1916 wykładał historję i historję ustroju Polski na Kursach Naukowych w Warszawie, zamienionych na Wolną Wszechnicę Polską, której został członkiem w charakterze profesora w r. 1920. W styczniu 1918 r. powołany został przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do organizacji Wydziału Archiwów Państwowych, poczem w 1919 r. został mianowany zastępcą kierownika Wydziału Archiwów Państwowych oraz Dyrektorem Archiwum Skarbowego. Od r. 1916 wykładał na Uniwersytecie Warszawskim dawne prawo sądowe polskie. W r. 1920 powołany został do Uniwersytetu Wileńskiego w charakterze zastępcy profesora dawnego prawa sądowego polskiego i litewskiego, z d. 1.VII.1921 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym, a następnie z dniem 9.VII.1929 r. profesorem zwyczajnym tegoż przedmiotu. W latach 1922—4 był prorektorem Uniwersytetu Stefana Batorego, przez z górą trzy lata był dziekanem Wydziału prawa i nauk społecznych. Pracował w licznych organizacjach oświatowych; brał udział w życiu społecznym i politycznym, w związku z czem był przez kilka lat członkiem Rady miejskiej w Wilnie oraz piastował godność senatora w ubiegłej i obecnej kadencji parlamentarnej. Jest członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historycznego oraz przewodniczącym Oddziału Wileńskiego tegoż Towarzystwa. Jest członkiem Tow. Prawniczego im. Daniłowicza w Wilnie oraz Wydziału Humanistycznego Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie; oprócz tego należy do kilku innych stowarzyszeń o charakterze naukowym. Jest prezesem Zarządu i kierownikiem naukowym prac Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej. Kieruje z ramienia Wydziału prawa i nauk

społecznych Uniwersytetu Stefana Batorego istniejącem przy tym Wydziale Studium historii prawa litewskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Beiträge zur sozialen Geschichte Polens im XIII Jahrhundert, Warszawa, 1911; 2) Z dziejów organizacji miejskiej Starej Warszawy, Warszawa, 1913; 3) Ze studjów nad sądem ławniczym w Warszawie w. XVI, Warszawa, 1914 (Spraw. z pos. Tow. Nauk. Warsz.); 4) O stosunkach majątkowych między małżonkami według prawa chełmińskiego w Warszawie w. XVI, Warszawa, 1915 (Spraw. z pos. Tow. Nauk. Warsz.); 5) Księgi ławnicze m. Starej Warszawy w. XV, t. I, Warszawa 1916 (wstęp oraz tekst księgi I); 6) Wiadomość o nieznanym rękopisie prawa magdeburgskiego, Warszawa, 1917; 7) Stan badań nad statutami litewskimi, Wilno, 1924 (Odb. z Ateneum Wil.); 8) Archiwum Miejskie w Warszawie, Warszawa, 1925 (Kronika Warszawy Nr 12); 9) Ustawa „o ważności zapisów”, a praktyka sądowa litewska, Lwów, 1925 (Ks. Pam. ku czci Prof. Oswalda Balzera); 10) Uwagi nad rozdz. VII-ym statutu litewskiego trzeciego, Wilno, 1925 (Rocznik Prawniczy Wileński); 11) Archiwiści objazdowi (Archeion, 1927); 12) Sąd wyższy prawa niemieckiego grodu sandomierskiego, Lwów, 1927 (Pamiętnik trzydziestolecia pracy naukowej Prof. Dąbkowskiego). Nadto szereg innych artykułów i referatów ogłosił w czasopismach i sprawozdaniach towarzystw naukowych i zjazdów z zakresu historii prawa.

August Hahr urodził się 29 października 1868 roku w Ekeby. W maju 1888 r. ukończył szkołę średnią w Västeras. W tymże roku rozpoczął studia wyższe na uniwersytecie w Uppsali. Z początku studjował prawo, następnie nauki humanistyczne, przedewszystkiem literaturę i historję sztuki. W roku 1897 uzyskał licencjat, a w r. 1898—doktorat filozofji. W r. 1899 wykładał historję sztuki w Szkole Technicznej w Sztokholmie. W r. 1901 został docentem historji sztuki na Uniwersytecie w Uppsali, w r. 1908—docentem i egzaminatorem najpierw na Uniwersytecie w Lund, następnie w Uppsali. W r. 1917 został mianowany profesorem zwyczajnym historji i teorji sztuki i na tem stanowisku pracował do r. 1933, t. j. do przejścia na emeryturę. Odbywał liczne podróże naukowe. W latach 1892—1893 wyjeżdżał na studia muzealne do Berlina, Drezna, Monachjum i Wiednia, w 1897—do Holandji i Belgji; w 1903 r. studjował w Uniwersytecie berlińskim; w r. 1904 wyjechał na kilka miesięcy do Włoch i Grecji dla studjów z dziedziny

sztuki; w r. 1906 studjował architekturę i rzeźbę z epoki odrodzenia w Meklemburgji i na Śląsku, w 1908 r. w Belgji, w 1911 — w różnych miastach Niemiec północnych, w 1913 r. — w Danji; w latach 1921, 1923 i 1927 studjował pomniki i muzea w Paryżu i różnych miejscowościach Francji, w 1932 i 1933 roku — w Holandji, Belgji i Paryżu. Jest członkiem Kung. Humanistiska Vetenskapssamfundet w Uppsali, Kungl. Humanistiska Vetenskapssamfundet w Lund i wielu innych towarzystw naukowych. Odznaczony orderem Gwiazdy Północnej i krzyżem kawalerskim Legji honorowej.

Działalność swą August Hahr skoncentrował na dawnej architekturze Szwecji, zajmując się przedewszystkiem epoką renesansu, t. j. w. XVI i XVII. Badania jego obejmowały również działalność obcych artystów w Szwecji i prądy stylowe wspólne z innemi krajami. Specjalną monografię poświęcił rodzinie architektów nazwiskiem Pahr, czynnej nie tylko w Szwecji, ale również w Niemczech, na Śląsku i w Meklemburgji. Badania sztuki z epoki Wazów zwróciły jego uwagę na stosunki artystyczne między Polską a Szwecją. Połowa jego pracy p. t. „Östeuropeiska Stildrag” poświęcona jest renesansowi polskiemu. W pracy tej podkreśla wielkie przełomowe znaczenie Polski w dziejach architektury nowożytnej. W r. 1934 wygłosił w Uppsali odczyt p. t. *Polsk renässansarkitektur och dess förbindelser med Sverige*”.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) David von Krafft och den Ehrenstralska Skolan. Uppsala, 1901;
- 2) Studier i den klassiska Södern. Stockholm, 1904;
- 3) Arkitekturens historia. Stockholm, 1902;
- 4) Konst och Konstnärer vid Magnus Gabriel De la Gardies hov. Uppsala, 1905;
- 5) Naagra nya synpunkter pa den äldre grekiska Skulpturens människoframställning. Uppsala, 1907;
- 6) Studier i Johan III: s renässans. I. Arkitektfamiljen Pahr. Uppsala, 1907;
- 7) Die Architektenfamilie Pahr. Heitz & Mündel, Strassburg, 1910;
- 8) Studier i Johan III: s renässans. II. Willem Boy. Bildhuggaren och byggmästern; 9) Studier i nordisk renässanskonst. I. Uppsala, 1913;
- 10) Östeuropeiska Stildrag i nordisk renässansarkitektur. I. Krakau-Renässansen och polsk-slaviska inflytelser i 1500-talets nordiska byggnadskonst. II. Arkadsystemät i Brieg. Dess uppkomst och utbredning, Uppsala, 1915;
- 11) Rörelsefigurer i antik Skulptur. Uppsala, 1915;
- 12) Bewegungsgestalten in der griechischen Skulptur. Heitz & Mündel, Strassburg, 1917;
- 13) Studier i Vasatidens Konst. Uppsala, 1920;
- 14) Vasatidens borgar.

Stockholm, 1917; 15) *Nordeuropeisk Renässansarkitektur*. Stockholm, 1927; 16) *Arkitekturen genom tiderna*. Stockholm, 1926; 17) *Konsthistoriska strövtåg*. Uppsala, 1928; 18) *Uppsala forna ärkebiskopsborg*. Uppsala, 1929; 19) *Nordiska borgar fran medeltid och renässans*. Uppsala, 1930; 20) *Uppsala slott och dess rikssal*. Stockholm, 1932; 21) *Uppsala universitets porträtts- och tavelssamling. Beskrivande Katalog*. Uppsala, 1934.

Spis powyższy nie obejmuje artykułów w czasopismach i prac, ogłoszonych w dziełach zbiorowych.

Jan Kinel urodził się w r. 1886 w Rzeszowie. Egzamin dojrzałości zdał w r. 1905 w gimnazjum VI-em we Lwowie. Studja uniwersyteckie odbywał w latach 1905/6 — 1910/11 na Wydziale filozoficznym Uniwersytetu lwowskiego. W tym czasie pracował w Instytucie Zoologicznym pod kierownictwem profesora J. Nusbauma-Hilarowicza, gdzie wykonał pracę nad regeneracją kości u ptaków. W r. 1910 (7.III—2.IV) brał udział w czterotygodniowym kursie naukowym na Stacji Zoologicznej w Tryjeście, gdzie studjował anatomję, embriologję i biologję fauny morskiej. W r. 1911 zdał egzamin nauczycielski na Uniwersytecie lwowskim i od 1 września tegoż roku objął stanowisko nauczyciela gimnazjum w Tarnopolu. Wolne od zajęć zawodowych chwile poświęcał badaniom faunistycznym, gromadząc zbiór chrząszczy okolic Tarnopola. Z początkiem wojny przeniósł się z powrotem do Lwowa i objął stanowisko nauczyciela w jednym z lwowskich gimnazjów. Od 1 stycznia 1921 r. przeszedł na stanowisko starszego asystenta Zakładu Zoologicznego U. J. K., na którem pozostaje do końca r. 1922. Pracę w Muzeum im. Dzieduszyckich rozpoczyna z wiosną r. 1915, początkowo jako współpracownik naukowy, od r. 1919 jako sekretarz. Od początku 1923 r. przeszedł na wyłączny etat Muzeum, a od r. 1931 pełni obowiązki Dyrektora tegoż po śmierci ś. p. Jarosława Łomnickiego. W Muzeum poświęca się badaniom systematycznym i faunistycznym nad Coleopterami, a przygodnie nad innymi grupami zwierząt, oraz nad zoogeografią ziem polskich. Specjalnie pracuje nad grupą Chrząszczy-Hydradephaga (Haliplidae, Dytiscidae, Gyrinidae). W r. 1923 uzyskał stopień doktora filozofji na Uniwersytecie J. K. na podstawie rozprawki p. t. „Kilka słów o Flisakowatych (Haliplidae, Col.) ziem polskich”. Poza pracą administracyjną i konserwatorską

w Muzeum redaguje wydawnictwo muzealne: Rozprawy i Wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich (jak długo ono ukazuje się, t. j. tomy IV—IX). W r. 1927 brał udział w X-ym międzynarodowym Kongresie Zoologicznym w Budapeszcie, jako delegat Muzeum; tam wygłosił referat o stosunkach zoogeograficznych południowo-wschodniej Polski na podstawie fauny Owadów. Na polu organizacyjnym pracuje nad stworzeniem Polskiego Związku Entomologicznego, w którym jest sekretarzem od chwili powstania zawiązku tego zrzeszenia, jakim była Sekcja Entomologiczna Oddziału lwowskiego Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika. Równocześnie redaguje organ P. Z. E.: Polskie Pismo Entomologiczne. W r. 1925 zorganizował z ramienia P. Z. E. wyjazd entomologów polskich z referatami na III-ci Międzynarodowy Kongres Entomologiczny do Zürichu, gdzie poraz pierwszy zorganizowana polska entomologia wystąpiła na terenie międzynarodowym.

Ogłosił drukiem następujące prace: 1) Untersuchungen über die Regeneration der Knochen bei Vögeln (Vorl. Mitteil.). Anatom. Anzeig. Jena. XXXVI Bd. 1910; 2) Badania nad regeneracją kości u ptaków. Księga jubileuszowa Prof. Dr J. Nusbauma-Hilarowicza. Lwów, 1911; 3) Das Weibchen von Grammoptera ingraca Baeckmann. Bull. de l'Acad. de Sciences de Cracovie. Cl. d. Sc. Math. et Nat. Sér. B. Sc. Nat. Kraków, 1917; 4) Kózki Polski (Cerambycidae Poloniae). Rozprawy i Wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich. T. III. Lwów, 1918; 5) Kilka słów o Flisakowatych (Halipilidae, Col.) ziem polskich z 3 tablicami. Archiwum Towarzystwa Naukowego we Lwowie. Dz. III, T. II, Zesz. 2, 1922; 6) Über die Parameren bei Halipiliden der ruficollis-Gruppe. Archiv für Naturgeschichte, 88 Jhrg. 1922, Abt. A. Berlin; 7) Fauna owadów okolic Lwowa. Halipilidae (Col.), Polskie Pismo Entomologiczne. Lwów, T. I. 1922; 8) Zapiski entomologiczne z Kasowej Góry (Notices entomologiques de Kasowa Góra). „Kosmos” Lwów, T. 49, 1924 (wspólnie z J. Noskiewiczem); 9) Notatki koleopterologiczne z Polski (Koleopterologische Notizen aus Polen). P. Pismo Ent. T. II. 1923; 10) Flisakowate i Pływakowate z wycieczki Muzeum im. Dzieduszyckich na Pomorze, w 1922. (Halipilidae und Dytiscidae gesammelt im. J. 1922 in der Pommerschen Wojewodschaft). Rozpr. i Wiad. z Muz. im. Dzied. T. IX. 1924; 11) O krajowych formach rodz. Niphetodes Mill. (Col. Staph.) — Über die heimischen Formen von Niphetodes Mill.). P. Pismo Ent. T. III. 1924; 12) Notatki koleopterologiczne z Polski, II. (Koleopt. Notizen aus Polen, II). P. Pismo Ent. T. V. 1926; 13) Owady krajowe. Przewodnik do określania rzędów, rodzin i rodzajów. — Zesz. 1 — tekst, Zesz. 2 — tablice. Lwów 1927. Nakł. Wyd. Zakł. Nar. im. Ossol. (wspólnie z A. Krasuckim i J. Noskiewiczem);

- 14) W sprawie typów (Zur Typenfrage). P. Pismo Ent. T. VI. 1927; 15) Einige Bemerkungen zur Bestimmungstabelle, 97 Heft, Haliplidae (Col.). P. Pismo Ent. T. VIII, 1929; 16) Notatki koleopterologiczne z Polski. III. (Koleopt. Notizen aus Polen. III). P. Pismo Ent. T. IX, 1930; 17) Einige Bemerkungen über die zoogeographischen Verhältnisse von Podolien und Volhynien polnischen Anteils. P. Pismo Ent. T. IX. 1930 (wspólnie z J. Noskiewiczem); 18) Zur Kenntnis der beiden paläarktischen Epicypta-Arten (Dipt. Fungivoridae). P. Pismo Ent. T. X. 1931 (wspólnie z J. Noskiewiczem); 19) *Leptura inexpectata* Jans. & Sjöb. w Polsce, oraz pozycja systematyczna tej formy. (*Leptura inexpectata* Jans. & Sjöb. in Polen nebst taxonomischen Bemerkungen). P. Pismo Ent. T. X. 1931; 20) Chrząszcze i motyle krajowe. Zesz. 1. tekst, — Zesz. 2. tablice. Nakł. Komitetu Wydawniczego Podręczników Akademickich przy Ministerstwie W. R. i O. P. Warszawa 1931 (wspólnie z R. Kuntzem); 21) Działalność naukowa ś. p. Prof. Jarosława Łomnickiego na polu entomologii. (L'activité scientifique du feu le Professeur Jarosław Łomnicki dans le domaine d'entomologie). P. Pismo Ent. T. XI, 1932. pg. 1—16 (ze spisem prac entomologicznych); 22) Hydradephaga Polski. (Hydradephaga von Polen) I. *Coelambus Thomson*. Lwów „Kosmos” 1933, pg. 199—208; 23) Z życia Pajęczarek. Przyroda i Technika, Lwów, T. XIII. z. 4, 1934; 24) Próba hodowli Pajęczarek (Hym., Ichneum.), — Versuch der Polysphinet Grav. — Zucht. Polskie Pismo Entom. T. XII, z. 1/4. Lwów 1934; 25) Hydradephaga Polski, II. (Hydradephaga von Polen. II Teil). Sprawozdania Komisji Fizjograf. P. A. U. T. LXVIII. Kraków; 26) Chrząszcze wodne (Coleoptera aquatilia). Praca zbiorowa pod red. J. Fudakowskiego „Przyczynek do fauny Czarnohory”, 1935 r. — Rozpr. i Sprawozd. Instytutu Badawczego Lasów Państw. w Warszawie. Nr 8.

• **Michał Korczewski** urodził się w Krakowie w r. 1889, gdzie również uczęszczał do szkół i gdzie w r. 1908 wstąpił na Uniwersytet Jagielloński. Był asystentem prof. W. Rotherta, a później prof. E. Godlewskiego sen., a od r. 1920 — adjunktem. Doktorat filozofji zdał w r. 1916, a w r. 1922 habilitował się z fizjologii roślin na Uniwersytecie Jagiellońskim. W jesieni tego samego roku został mianowany profesorem nadzwyczajnym fizjologii roślin na Wydziale Ogrodniczym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, które to stanowisko zajmuje i dzisiaj. W latach 1923 i 1929 odbył dłuższe podróże naukowe do Niemiec, Holandji i Anglii, gdzie w 1929 r. przebywał przez dłuższy czas w laboratorium biochemicznym prof. F. G. Hopkinsa w Cambridge.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Wpływ koncentracji glukozy na szybkość wzrostu kropidlaka. Rozprawa doktorska, Kosmos, 47, 1922; 2) Studja nad t. zw. oksydazą jod-

kową wydzielaną przez grzybnię kropidlaka. (Rozprawa habilitacyjna). Rozpr. P. A. U., 61. B. 1922; 3) Wachsen u. Ertrag. Acta Soc. Bot. Pol. VI.1929; 4) Phosphoric acid concentration and the growth-rate in maize. Rep. of Proc. of the V Int. Bot. Cong. Cambridge, 1930; 5) Wpływ wysokich dawek kwasu fosforowego na plon owsa (wspólnie z F. Majewskim). Roczn. Nauk. Roln. 22, 1929; 6) Wpływ potasu na wzrost roślin w różnych okresach rozwoju (wspólnie z F. Majewskim). Roczn. Nauk Roln. 28, 1932; 7) Wpływ dawki magnezu na plon i skład chemiczny owsa (wspólnie z F. Majewskim). Roczn. Nauk Roln. 28, 1932; pozatem ogłosił jeszcze dwa artykuły ogólniejszej natury: 8) Fizjologia roślin (wspólnie z E. Godlewskim). Poradnik dla Samouków, t. VI, 1926; 9) Teoria i technika mikroskopowa. Poradnik dla Samouków, t. VII, 1927.

Edward Krasieński urodził się w Radziejowicach 28 maja 1870 r. Nauki początkowe pobierał w domu, następnie w gimnazjum św. Anny w Krakowie i w klasztorze OO. Benedyktynów w Kremsmünster w Austrii, poczem zapisał się na studia rolnicze do Mödling pod Wiedniem (Francisco-Josephinum). Przez szereg lat prowadził gospodarstwo rolne i leśne w Radziejowicach, oddawał się też studjom historycznym i filozoficznym. Brał żywy udział w pracach Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości, któremu przewodniczył przez lat 18. Był też jednym z założycieli i prezesem zarządu Teatru Polskiego. Przewodnią jego myślą było wybudowanie gmachu Biblioteki i Muzeum Krasieńskich, jego urządzenie i udostępnienie uczonym i społeczeństwu, co urzeczywistnił po 19 $\frac{1}{2}$ latach pracy w czasach wojennych i powojennych.

Ogłosił drukiem m. in. następujące prace:

„Trzy przemówienia”, „Missye święte w Opinogórze”, „Obrazki łowieczkie”, „O Radziejowicach i ich gościach niektórych (ze wspomień o Sienkiewiczu)” i t. d.

Helena z Choynowskich Krzemieniewska urodziła się 12 marca 1878 roku w Lachowie, woj. Białostockie. W 1894 r. ukończyła pensję J. Sikorskiej w Warszawie, w 1896 r. — Wydził Przyrodniczy na Kursach Naukowych im. Adryana Baranieckiego w Krakowie, a następnie uczęszczała na Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego, jako słuchaczka nadzwyczajna. Od r. 1920 — 1924 była zastępcą profesora na katedrze botaniki na Wydziale Rolniczo-Leśnym Politechniki we Lwowie. — Jest współpracownikiem

Komisji Fizjograficznej P. A. U. i członkiem czynnym Towarzystwa Naukowego we Lwowie.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

- 1) (Wspólnie z S. Krzemieniowskim) — Zur Biologie der stickstoffbindenden Mikroorganismen. Bull. de l'Académie des Sciences de Cracovie, 1906 s. 560—577; 2) Świecenie roślin. Ogrodnictwo, Kraków, 1903, r. XI. s. 203—206; 3) Zur Ernährung des Azotobakters. Bull. de l'Acad. des Sciences de Cracovie 1908 s. 445 — 448; 4) Der Einfluss der Mineralbestandteile der Nährlösung auf die Entwicklung des Azotobakters. Tamże 1910, s. 376 — 413; 5) Rozkład fityny przez bakterje — Kosmos, Lwów, 1913, T. XXXVIII, s. 1438 — 1467; 6) Udział bakterji w obiegu azotu w przyrodzie. Lwów, Książnica Atlas, 1924 s. 39, (Biblioteka „Przyrody i Techniki” t. XIII); 7) (wspólnie z S. Krzemieniowskim) — Miksobakterje Polski, Acta Soc. Botanicorum Poloniae, Warszawa, 1926, T. IV, s. 1—54; 8) (wspólnie z S. Krzemieniowskim) — Z mikroflory gleby w Polsce — tamże 1927, T. IV. s. 141—144; 9) Z mikrobiologii gleby — Kosmos, Lwów, T. LII, s. 50 — 61 (Przegląd Zagadnień Naukowych); 10) (wspólnie z S. Krzemieniowskim) — Miksobakterje Polski (Uzupełnienie) Acta Soc. Botanicorum Poloniae — 1927, T. V. s. 1 — 20; 11) (wspólnie z S. Krzemieniowskim) — Rozsiedlenie miksobakterji, — tamże 1927 — T. V. s. 102 — 139; 12) (wspólnie z S. Krzemieniowskim) — Morfologia komórki miksobakterji, tamże, 1928 — T. V. s. 46 — 90; 13) Przyczynek do biologji śluzowców — tamże, 1929, T. VI. s. 86 — 92; 14) (wspólnie z S. Krzemieniowskim) — Miksobakterje Polski — Część trzecia, tamże, 1930 T. VII. s. 250 — 273; 15) Le cycle évolutif de Spirochaeta cytophaga Hutchinson et Clayton, tamże, 1930, T. VII. s. 507 — 519; 16) Contribution à l'étude du genre Cytophaga (Winogradsky) — Archiv für Microbiologie, Berlin. 1933, T. 4. s. 394 — 408; 17) Spirochaeta cytophaga Hutch. i Clayton oraz Cytophaga Hutchinson i Winogradsky (Studjum porównawcze) — Roczniki nauk rolniczych i leśnych, Poznań 1933 T. XXX s. 1—24; 18) Śluzowce J. Krupy w zbiorach Muzeum Fizjograficznego Polskiej Akademji Umiejętności. Sprawozd. Kom. Fizjograficznej Polskiej Akad. Umiej. Kraków 1934 — s. 115 — 119 T. LXVII; 19) Przyczynek do znajomości miksobakterji i śluzowców boru sosnowego — tamże 1934, s. 121—145. T. LXVII.

Seweryn Krzemieniowski.

Dane biograficzne i bibliograficzne nie zostały nadesłane.

Marjan Lalewicz urodził się w roku 1876 w ziemi Suwalskiej. W roku 1895 ukończył klasyczne gimnazjum w Suwałkach. W tymże roku wstąpił do Akademji Sztuk Pięknych w Petersburgu na wydział Architektury, który ukończył w r. 1901 z odznaczeniem (Prix de Rome). W latach 1901—1902 zwiedza Włochy, Niemcy, Austriję, Danję, Szwecję. Po powrocie

z zagranicy osiada w Petersburgu i w ciągu kilku lat otrzymuje ponad 30 nagród w konkursach architektonicznych. Ważniejsze przypadły na następujące tematy: Klub Kupiectwa w Moskwie, Parlament w Petersburgu, (patrz „Zodczyj” 1906), Domy imienia Sołodownikowa w Moskwie (Jeżegodnik Tow. Cyw. Inż. 1906), Sytnyj Rynek w Petersburgu (tenże Jeżegodnik 1906), Domy Percowa w Petersburgu (jak wyżej 1906), Dom Klubu Kupiectwa w Rostowie n. D. („Zodczyj” 1907), Gmach Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Petersburgu („Zodczyj” 1907), Meczet w Petersburgu, („Zodczyj” 1908), Gmach Towarzystwa Kredytowego w Petersburgu, („Zodczyj” 1913), Gmach Banku dla Handlu Zagranicznego („Zodczyj” 1914), Centralny Instytut Opieki nad Matką i Dzieckiem („Zodczyj” 1914), Izba Sądowa w Saratowie, Domy Kościoła św. Katarzyny w Petersburgu, Gmach Drugiego Towarzystwa Ubezpieczeń w Petersburgu, Ratusz w Mińsku, Domy Towarzystwa walki z brakiem mieszkań, Domy imienia Sołodownikowa w Moskwie (powtórny konkurs ograniczony), Dom Klubu Kupiectwa w Petersburgu, Dom Zdrowy w Hungenburgu („Jeżegodnik” Tow. Arch. Art. 1911), Kościół Zbawiciela w Warszawie (1901), Wiadukt Mostu Poniatowskiego w Warszawie (1908). W roku 1903 rozpoczyna działalność pedagogiczną, obejmując w Instytucie Dróg i Komunikacji w Petersburgu katedrę rysunku odręcznego, zaś od roku 1906—projektowanie architektoniczne. Od roku 1907 zostaje profesorem Żeńskiego Instytutu Politechnicznego, prowadząc projekty dyplomowe. Od roku 1908 rozpoczyna wykłady z Historji Sztuki, zaś w roku 1916 zostaje powołany do wykładów Historji Odrodzenia w Akademji Sztuk Pięknych, w Archeologicznym Instytucie i w Szkole Sztuk Zdobniczych Barona Stieglitza. Jednocześnie w tych latach rozwinęła się działalność projektodawcza i budowlana, które z biegiem czasu przybrały znaczne rozmiary i poza Petersburgiem. Wśród wykonanych gmachów znaczącymi są w Petersburgu: Dom Handlowy „F. Mertens”, Gmach Banku Syberyjskiego, Gmach Ministerstwa Przemysłu i Handlu, „Sytnyj Rynek”, Dom zdrojowy w Hungenburgu, szereg domów czynszowych, pałaców, will, pawilonów wystawowych, nagrobków, fabryk, kolonja robotnicza pod Petersburgiem i t. p.; w Moskwie: Gmach Tow. „Treugolnik”, Gmach Banku Syberyjskiego (rozpoczęty w 1916 r.), fabryka samochodów w My-

tyszczach; pod Ekaterynosławiem wiadukt kolejowy, i t. p. Wskutek wojny pozostały nie zrealizowane: Centralny Instytut Opieki nad Matką i Dzieckiem w Petersburgu, Izba Sądowa w Saratowie, Szkoła ks. Teniszewa, opracowanie architektoniczne mostu przez Nową przy Pałacu Zimowym, oraz Mostu Egipskiego w Petersburgu. Od r. 1907 do 1915 jest członkiem Zarządu Towarzystwa Architektów Artystów w Petersburgu; od r. 1915 do 1918 — prezesem tegoż Towarzystwa, od r. 1914 do 1918—vice-prezesem Polskiego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości (Oddział w Petersburgu). W roku 1912 Akademia Sztuk Pięknych w Petersburgu przyznaje mu honorowy tytuł „Akademika”. W r. 1918 wraca do Warszawy podczas okupacji niemieckiej. Od października tego roku wykłada Historję Sztuki w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie, a w roku 1920 — na Uniwersytecie w Lublinie. Podczas Pierwszego Wszechpolskiego Zjazdu Artystów Plastyków w Polsce w roku 1919 przewodniczy temu Zjazdowi w Warszawie. W styczniu 1919 roku zostaje powołany przez Ministerstwo Robót Publicznych na Naczelnika Budownictwa Państwowego, i pod jego kierownictwem odbudowano szereg gmachów państwowych (Pałac Namiestnikowski, dziś Rada Ministrów, Gmachy Ministerstwa Skarbu przy ulicy Rymarskiej 1-3-5, b. Pałac Brühla, dziś Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Gmach Ministerstwa Sprawiedliwości przy ulicy Długiej, Sąd Apelacyjny na placu Krasińskich, Pałac Staszica i inne). W jesieni 1920 r. został powołany na katedrę Historji Sztuki Starożytnej na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej w charakterze profesora zwyczajnego. Jednocześnie powołany został do Biura prac Kongresowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych do przygotowania materiału do rewindykacji kulturalnego dorobku, wywiezionego po rozbiorach z Polski do Rosji. W grudniu 1920 r. powołany do Rygi, jako Przewodniczący Komisji Archiwalno-Zabytkowej Ekspertów, bierze udział w układzie odpowiednich paragrafów Traktatu Ryskiego. W związku z powyższem w dniu odsłonięcia rewindykowanego z Rosji pomnika ks. Józefa Poniatowskiego zostaje Kawalerem Krzyża Komandorskiego Orderu Polonia Restituta. W przeciągu lat 1920—1931 wybudował w Polsce między innymi następujące gmachy: Domy Pocztovej Kasy Oszczędności przy ulicy Brzozowej i Bugaj, Państwowy Instytut Geologiczny przy ul. Rako-

wieckiej, Państwowy Bank Rolny przy ul. Nowogrodzkiej, Warszawska Dyrekcja Kolejowa na Pradze, Dom Spółki Akc. „Ericsson” w Alejach Ujazdowskich, Domy Spółdzielcze przy ul. Mokotowskiej 53/55, ul. Górnośląskiej 16, Wawelskiej 60, Pługa 4, Dom „Auxilium Academicum” ul. Tamka 4, Krypta ś. p. Prezydenta G. Narutowicza pod Katedrą Św. Jana, wille pp. Malinowskiego, Staniszewskiego, Romana; przebudowy domów przy ul. Czackiego 12, Mazowieckiej 6, Miodowej 14 i inne, fabryki przy ul. Płockiej „Metalizator”, ul. Siedleckiej 63 „Avia”, zaś poza Warszawą: Bank Związku Spółek Zarobkowych w Łodzi (ul. Sienkiewicza), Izba Przemysłowo-Handlowa w Łodzi (ul. Kościuszki), oddziały Państwowego Banku Rolnego w Łucku, Gdyni i Lublinie, Oddziały Banku Polskiego w Kaliszu, Sosnowcu, Tomaszowie i Siedlcach, Koszary Marynarki Wojennej w Gdyni (12 budynków), Szpital Morski w Gdyni, dom oficerski ul. 10 lutego i dom podoficerski ul. szosa Gdańska w Gdyni, Kościół Garnizonowy w Gdyni, Pomnik bitwy Oliwskiej w Gdyni, Uniwersytet i Kościół w Lublinie i inne. Według projektów wykonano w Warszawie: wiadukt linii kolejowej średnicowej, wiadukt nad ul. Targową, przebudowa Biblioteki Polskiej w Paryżu (Quai d'Orléans), cztery szkoły powszechne w ziemi Suwalskiej, Kolonja Urzędnicza i Urzędy przy ul. Nowowiejskiej w Warszawie. Projekty niezrealizowane: Teatr Rozmaitości, Rozbudowa Sejmu, Wolna Wszechnica Polska, przebudowa pomnika Kopernika, Dom Zrzeszenia pracowników Magistratu, Pomorska Izba Rolnicza (Toruń), Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie, Kolonja Urzędnicza P. K. O. na Saskiej Kępie, Radjostacja w Warszawie, Bank Polski w Ostrowiu, Dom Miejski w Warszawie (Nowy Świat 8/10), Kolonja Robotnicza w Mniszku (pod Grudziądzem), Stacja Sejmograficzna i inne.

Zajmowane stanowiska: profesor zwyczajny Politechniki Warszawskiej, b. Przewodniczący Komisji Rewindykacyjnej mienia Kulturalnego na Konferencji Pokojowej w Rydze z Rosją w 1921 r., członek Rady Muzeum Narodowego w Warszawie, członek Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Warszawie i Zamku na Wawelu, członek Rady Technicznej Ministerstwa Komunikacji, były członek Rady Konserwatorskiej przy Wojewodzie Warszawskim, członek Rady Naczelnej Pomocy Młodzieży Akademickiej, b. Prezes Związku artystów-plastyków

Rzeczypospolitej Polskiej, b. Dziekan Wydziału Architektury Polít. Warsz., Prezes Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości, rzeczywisty członek Polskiego Instytutu Sztuki i członek Akademii Nauk Technicznych.

Odnaczenia: Krzyż Komandorski Polonia Restituta (1921), dyplom honorowy Wystawy XII Zjazdu Międzynarodowego Architektów w Budapeszcie (1930), Członek Honorowy Tow. Opieki nad Zabyt. Przeszl. (1932), Honorowy Członek Korespondent R. I. B. A. (Royal Institut of British Architects) (1932).

Ogłosił drukiem następujące prace:

Artykuły w wydawnictwie „Zodczyj” w Petersburgu (1908—1911), „Architekturnyj Jeżeniedielnik” (1913), „Architektura żelaznych konstrukcji” (prace IV zjazdu architektów w Petersburgu 1911), „Przebudowa Namiestnikowskiego Pałacu w Warszawie” (Południe, 1925), Odbudowa Partenonu w Atenach (Architektura i Budownictwo, 1927), Życiorys Stanisława Noakowskiego (tamże), Sprawozdanie z kongresu międzynarodowego w Atenach w 1931 r., zwołanego przez Office des Musées przy Lidze Narodów, Kościół św. Katarzyny w Petersburgu i jego zabytki, Pałac Staszica (zarys budowy, przebudowy i odbudowy), Kamienica Baryczków w Warszawie, O opiece nad zabytkami przeszłości. Tłomaczenia: J. Strzygowski: „Ursprung der Christlichen Kirchenkunst” (Południe), w przygotowaniu—A. Salis: Die Kunst der Griechen, E. Faure: Histoire de l'art., Carl. E. Osthaus: Grundzüge der Stilentwicklung.

Antoni Łaszkiewicz urodził się dnia 28 września 1904 r. w Zakatałach na Kaukazie. Do szkół średnich uczęszczał w Żytomierzu, świadectwo dojrzałości uzyskał w 1922 r. w państwowym gimnazjum dla b. wojskowych w Warszawie. W tymże roku wstąpił na wydział filozoficzny Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie uzyskał stopień doktora filozofji w r. 1929. W latach 1919 i 1920 pracował w charakterze siły pomocniczej w pracowni mineralogicznej Muzeum Wołyńskiego w Żytomierzu. Od 1.II.1923 r. jest demonstratorem, od 1.III.1923 r.—młodszym asystentem przy katedrze mineralogji, geologji i gleboznawstwa Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Od 1.I.1925 r. jest młodszym asystentem, od 1.X.1927 r.—asystentem, od 15.I.1929 r. — starszym asystentem, od 1.IX.1933 r. — kustoszem, a od 1.I.1934 r. — adjunktem Zakładu Mineralogji i Petrografji Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Podczas studjów pracował pod kierunkiem profesorów: Stanisława J. Thugutta i Tadeusza Wojny. W roku

1929 wyjeżdżał do Krakowa, gdzie pracował pod kierunkiem prof. Stefana Kreutza, w r. 1931 wyjeżdżał do Niemiec i Szwajcarii, pracując kolejno u prof. V. Gołdschmidta i P Niggliego, oraz zwiedzając ważniejsze ośrodki uniwersyteckie. W latach 1926—28 był wykładowcą mineralogji na Kursach prowizorskich przy Uniwersytecie Warszawskim, w r. 1928—29 wykladał w Państwowej Wyższej Szkole Budowy Maszyn i Elektrotechniki. W r. 1931 uzyskał *veniam legendi* w zakresie krytalografji na Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, w r. 1932 — *veniam legendi* z zakresu krytalografji i mineralogji na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Warszawskiego. Na tymże wydziale prowadzi wykłady zleczone i jest zaproszony w charakterze egzaminatora krytalografji i mineralogji przy egzaminach magisterskich. Ponadto prowadzi na Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego zleczone wykłady i ćwiczenia z mineralogji dla wydziału Farmaceutycznego od roku 1931/32 i jest egzaminatorem z tego przedmiotu. Jest członkiem Sociéte Suisse de Minéralogie et Pétrographie oraz towarzystw krajowych. Jest sekretarzem komitetu redakcyjnego czasopisma Archiwum Mineralogiczne, od 1933 r. — członkiem Rady Muzealnej, od 1934 r. — doradcą Ministerstwa Poczty i Telegrafów. Rozprawy naukowe ogłaszał głównie z zakresu morfologji minerałów ze szczególnem uwzględnieniem mineralogji regionalnej Polski. Zajmował się pozatem własnościami krytalicznymi związków organicznych, głównie temi, których synteza została osiągnięta przez badaczy polskich. Wreszcie zajmował się strukturą kryształów, określaną promieniami Roentgena.

Ogłosił drukiem następujące prace: 1) Studja mineralogiczne. Arch. Min. 3 (1927) 1—54; 2) Badania krytalograficzne jednochloroocjanu kobaltowego. Spr. z pos. TNW, Wydz. III. 19 (1927) 434—435; 3) Badania krytalograficzne jednochloroocjanu kadmowego. Spr. z pos. TNW, Wydz. III. 19 (1927) 470—472; 4) Badania krytalograficzne dwuchloroocjanu kobaltowego. Arch. Min. 3 (1927) 55—60; 5) Badania krytalograficzne syngenitu z Kałusza. Arch. Min. 3 (1927) 61—69; 6) Morfologja azurytów Iysogórskich. Arch. Min. 3 (1927) 129—158; 7) Przyczynek do morfologji minerałów Tatr polskich. Arch. Min. 4 (1928) 124—132; 8) Mimetyt z Miedzianki. Arch. Min. 4 (1928) 133—135; 9) O nowem polskiem złożu zeolitowem. Spr. z pos. TNW, Wydz. III. 22 (1929) 148—151; 10) Blödyt z Kałusza. Arch. Min. 5 (1929) 79—96; 11) Przewodnik do ćwiczeń z krytalografji geometrycznej. Warszawa 1930.

130 str. + tablice, form. B₄; 12) Własności krystalograficzne jednochlorooc-tanów kadmu i kobaltu. Arch. Min. 6 (1930) 119—136; 13) Morfologia ceru-sytów polskich. Arch. Min. 7 (1931) 147—216; 14) (Wspólnie z R. Koz-łowskiem i S. Jaskólskim) Złoże srebrowo-cynowe Oruro w Boliwji. Cz. krystalograficzna. Arch. Min. 8 (1932) 110—121; 15) W sprawie artykułu p. Xięzopolskiego. (Uwagi do historii badań przyrodniczych na kresach pód-wsch. (Czasop. przyr. Łódź 6 (1932) 294—295; 16) O miedzi rodzimej. Arch. Min. 9 (1933) 1—17; 17) O postaci krystalicznej aspiryny handlowej. Arch. Min. 9 (1933) 18—20; 18) Stanisław Zaleski (wspomnienie pośmiertne). Wszech-świat (1933) Nr 6; 19) Glazeryt i syngenit ze Stebnika. Arch. Min. 10 (1934) 117—122; 20) O strukturze syngenitu. Arch. Min. 12 (1936) 8—12; 21) Kry-stalografia i struktura sześciometyleno-czteroaminy. Arch. Chem. Farm. 2 (1935) 219—236; 22) O cylindrycznych zdjęciach Lauego. Arch. Min. 11 (1935) 103—112; 23) Meteoryty, Mineralogja, Petrografia i inne artykuły w encyklopedji Ultima Thule. Warszawa 1934—36; 24) Repetytorjum optyki kryształów. (Przewodnika do ćwiczeń część II). Warszawa 1936. str. 104 + 3 tb. form. A₄; 25) Własności krystalograficzne cynamoilo-acetonu. Arch. Min. 12 (1936) 14—15; 26) Własności krystalograficzne aldehydu oksyhydrochinonowego (w druku); 27) Mineralogja. (Tom 28. biblioteki Wiadomości Farmaceutycz-nych). Warszawa 1936, str. XII + 204 + 4 tb. form. A₅.

Pozatem ogłaszał artykuły w prasie popularno-naukowej treści spra-wozdawczej i t. p. Z większych prac treści nie-mineralogicznej: — Polskie Znaki Poczto-we. (Rzecz zbiorowa), Warszawa 1935. str. XX + 388. form. A₅.

Louis Réau urodził się w Poitiers 1 stycznia 1881 r. W r. 1900 uzyskał licencjat „*ès lettres*” oraz licencjat z języka niemieckiego. Studja wyższe odbywał w Ecole Normale Supé-rieure (1900—1904). W r. 1904 po otrzymaniu stopnia „*agrégé*” w Uniwersytecie, rozpoczął pracę naukową i pedagogiczną. W latach 1908—1911 wykładał jako „*maître de conférences*” w Uniwersytecie w Nancy. W r. 1911 został dyrektorem Insty-tutu Francuskiego w Petersburgu i na tem stanowisku pracował dwa lata, t. j. do r. 1913. W 1914 został powołany do służby wojskowej. W r. 1922 otrzymał doktorat „*ès lettres*” z odzna-czeniem. W r. 1924 objął stanowisko profesora historii sztuki w Ecole Normale Supérieure de Sèvres i zastępcy profesora historii rzeźby w Ecole du Louvre, a także redaktora naczel-nego Gazette des Beaux-Arts (1924—1929). Od r. 1930 jest dyrektorem Instytutu Francuskiego w Wiedniu. W latach 1924 i 1932 wyjeżdżał do Stanów Zjednoczonych i Kanady jako pre-legend, delegowany przez Alliance Française. W r. 1928 został odznaczony krzyżem oficerskim Legji Honorowej, a w 1930—ko-mandorją węgierskiego orderu zasługi. W r. 1931 Académie des Beaux-Arts w Paryżu przyznała mu nagrodę za całokształt

jego prac naukowych (Prix Houllévigüe). Jest członkiem: Société des Antiquaires de France, société de l'Histoire de l'Art Français, Société d'Histoire Moderne, Węgierskiej Akademji Nauk w Budapeszcie, Akademji Sztuk Pięknych w Lizbonie; członkiem korespondentem School of Slavonic Studies w Londynie, Académie Royale des Beaux-Arts de Belgique.

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

1) Cologne. Wydawnictwo; Les Villes d'Art célèbres, 1908; 2) L'organisation des Musées, 1909; 3) Peter Vischer et la sculpture franconienne du XIV-e au XVI-e siècle. Wyd. Les Grands Artistes, 1909; 4) Les Primitifs Allemands. Wyd. Les Grands Artistes, 1910; 5) Saint-Petersbourg. Wyd. Les Villes d'Art célèbres, 1913; 6) Mathias Grunewald et le Retable de Colmar. 1920; 7) Correspondance de Catherine II et de Falconet, 1921; 8) Etienne Maurice Falconet. 2 tomy. Wyd. Fondation Thiers, t. XLVI. (Praca nagrodzona przez Académie des Beaux-Arts: Prix Bordin); 9) L'Art Russe. 2 tomy. 1920/1922. (Praca nagrodzona przez Académie des Inscriptions et Belles-Lettres: Prix Fould i przez Akademię Francuską: Prix Charles Blanc). 10) L'Art Français sur le Rhin au XVIII-e siècle, 1922; 11) L'art Français aux Etats-Unis, 1926. (Praca nagrodzona przez Akademię Francuską: Prix Charles Blanc); 12) Histoire de l'expansion de l'Art Français, 4 tomy. Le Monde Slave et l'Orient, 1924; L'Europe Centrale, 1928; Scandinavie, Angleterre, Etats-Unis, 1931; Le Monde Latin, 1933; 13) La peinture au Musée du Louvre (Ecole Allemande), 1925; 14) Histoire de la peinture française au XVIII-e siècle, 2 tomy, 1926; 15) La gravure d'illustration en France au XVIII-e siècle, 1927; 16) Une dynastie de sculpteurs français au XVIII-e siècle: les Lemoyne, 1927. (Praca nagrodzona przez Académie des Beaux-Arts: Prix Bernier); 17) Lexique polyglotte des termes d'art et d'archéologie, 1928; 18) Les dessins de François Boucher, 1928; 19) Les richesses d'art de la France: La peinture en Bourgogne, 1928; 20) Catalogue de l'Art Français dans les musées russes. Wyd. Archives de l'Art Français, 1929; 21) Houdon. Wyd. Les Grands Artistes, 1930; 22) Dictionnaire illustré d'Art et d'Archéologie, 1930; 23) L'Art Romantique, 1931; 24) Catherine la Grande, Inspiratrice d'Art et Mécène, 1931; 25) Vienne. Wyd. Les Villes d'Art célèbres, 1932. — Nadto brał udział w opracowywaniu wydawnictwa „Histoire de l'Art” A. Michel (tomy: V, VII i VIII) oraz kierował pracami nad dziełem „Histoire Universelle des Arts”, wydawanem przez Armand Colin.

Jadwiga Wołoszyńska urodziła się 5 kwietnia 1882 r. w Nadwornie (Małopolska Wschodnia). W 1903 r. ukończyła klasyczne gimnazjum Wiktorji Niedziałkowskiej we Lwowie. Studja uniwersyteckie odbywała we Lwowie na Wydziale ma-

tematyczno-przyrodniczym Uniwersytetu J. K. w latach 1903—1907. Pracę naukową rozpoczęła na uniwersytecie lwowskim w 1909 r. pod kierunkiem Prof. M. Raciborskiego. W 1910 r. ogłosiła rozprawę „*Życie glonów w górnym biegu Prutu*”. Po uzyskaniu stopnia doktora filozofji w 1912 r. została asystentką Instytutu Biologiczno-Botanicznego Uniwersytetu J. K. we Lwowie. W charakterze asystentki pracowała na uniwersytecie lwowskim do 1920 r. Od 1921—1923 r. była asystentką i kierowniczką działu botanicznego przy Stacji Hydrobiologicznej na Wigrach. W 1924 r. przeniosła się do Krakowa, gdzie do 1930 r. była asystentką Instytutu Botanicznego U. J. Habilitowała się w 1930 r. z botaniki ze szczególnem uwzględnieniem hydrobiologii. W 1930 r. została mianowana zastępcą profesora, zaś w 1932 r. — profesorem nadzwyczajnym U. J.

Ogłosiła drukiem następujące prace:

1) *Życie glonów w górnym biegu Prutu*. Sprawozd.. Kom. Fizjogr. Ak. Um. Krakowie, T. XLV, 1910; 2) *Zmienność i spis glonów planktonowych stawów polskich*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Akad. Um. w Krakowie, T. LI. S. B., 1911; 3) *Głony planktonowe stawów polskich*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Akad. Um. w Krakowie, T. LI, 1911; 4) *Das Phytoplankton einiger javanischer Seen mit Berücksichtigung des Sawa-Planktons*. Bull. de l'Acad. des Sciences de Cracovie, Ser. B., 1912; 5) *O słodkowodnych gatunkach rodz. *Ceratium Schrank**. Kosmos, XXXVIII, 1913; 6) *Przyczynek do znajomości planktonu roślinnego jezior kujawskich*. Sprawozdania z posiedzeń Towarzystwa Nauk. Warsz., rok VI, 1913; 7) *Zapiski algologiczne*. Sprawozdania j. w., rok VII, 1914; 8) *Studien über das Phytoplankton des Viktoriasees*. Hedwigia, Bd. LV, 1914; 9) *Polnische Süßwasser-Peridineen*. Bull. de l'Acad. des Sciences de Cracovie, S. B., 1916; 10) *Przyczynek do znajomości glonów Litwy*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Akad. Um. w Krakowie, T. LVII, S. B., 1917; 11) *Budowa okrywy u niektórych Gymno- i Glenodiniów*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Akad. Um. w Krakowie, T. LVII, S. B., 1917; 12) *Głony stawów i młak tatrzańskich, I*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Akad. Um. w Krakowie, T. LVIII, 1919; 13) *II. Przyczynek do znajomości glonów Litwy*. Rozprawy i wiadomości z Muzeum im. Dzieduszyckich, T. V—VI, 1919/20; 14) *Jeziorka Czarnohorskie*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Polsk. Akad. Um., T. LX, 1920; 15) *Głony okolic Kijowa*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Akad. Um., T. LX, S. B., 1920; 16) *Plankton roślinny Wigierek i Stawu w ziemie*. Sprawozdania Stacji Hydrob. na Wigrach, T. I, 1922; 17) *O planktonie roślinnym dwu źródłanych jezior Wigierskich*. Sprawozdania Stacji Hydrob. na Wigrach, T. I, 1922; 18) *Nowy gatunek okrzemki *Centronella Rostafinski* n. sp. oraz spis roślin planktonowych z jezior: Firlejowskiego i Kunowskiego*. Rozprawy Wydz. mat.-przyr. Polskiej Akad. Um., T. LXII, 1922; 19) *Zi-*

mowa flora Wigierskich źródeł morenowych. Kosmos, XLVII, 1922; 20) Rozmieszczenie glonów osiadłych na dnie jeziora Wigierskiego, Cz. I. Sprawozdania Stacji Hydrob. na Wigrach, T. I, 1923; 21) Javanische Süßwasserperidinee. Acta Soc. Bot. Pol., Vol. I, 1923; 22) O t. zw. niciach śluzowatych u *Gymnodinium Fuscum*. Acta Soc. Bot. Pol., Vol. II, 1924; 23) Notatki algologiczne. Sprawozdania Stacji Hydrob. na Wigrach, T. I; 24) Przyczynki do znajomości polskich brózdnic słodkowodnych. Acta Soc. Bot. Pol., Vol. III; 25) Algologische Notizen. Folia Cryptogamica, Vol. I; 26) O rezerwat nad Piaśnicą. Ochrona Przyrody, zes. 8; 27) Dinoflagellatae polskiego Bałtyku i Błot nad Piaśnicą. Archiwum Hydrob. i Rybactwa, T. III; 28) Beitrag zur Kenntnis des Phytoplanktons tropischer Seen. (Przyczynek do znajomości fitoplanktonu jezior tropikalnych). Archiwum Hydrob. i Rybactwa, T. V; 29) Brózdnice torfowiska „Kopytowiec” pod Poturzycą koło Sokala. Acta Soc. Bot. Pol., Vol. VII; 30) Kilka nowych stanowisk krasnorostów słodkowodnych. (Einige neue Standorte der Süßwasser-Rotalgen in Polen). Zestawienie. Sprawozd. Kom. Fizjogr. P. A. U., T. LXVIII; 31) *Asterionella formosa* Hass. var. *tatrica*, n. var. w jeziorach tatrzańskich. — (*Asterionella formosa* Hass. var. *tatrica* n. var. in den Tatraseen). Acta Soc. Bot. Pol., Vol. XI, Suppl.; 32) Glony stawów i młak tatrzańskich II. — (Die Algen der Tatrseen und Tümpel. II). Bull. de l'Acad. Pol. des Sc. et des Lettr., Ser. B; 33) Uwagi o rzadkiej okrzemce planktonowej wód słonawych *Attheya decora* West. (Bemerkungen über eine seltene Planktondiatomee des Brackwassers *Attheya decora* West.). Bull. de l'Acad. Pol. des Sc. et des Lettr., Ser. B; 34) O pewnym zakwicie sinic w Zatoce Gdańskiej i bujnym rozwoju okrzemki *Chaetoceros Eibenii* Grun. — (Über eine „Wasserblüte” der Cyanophyceen in der Danziger Bucht und eine Wucherung der Diatomee *Chaetoceros Eibenii* Grun.). Bull. de l'Acad. Pol. des Sc. et des Lettr., Ser. B; 35) *Bangia atropurpurea* (Roth) Agardh w Polsce. — (*Bangia atropurpurea* (Roth) Agardh in Polen). Archiwum Hydrobiologii i Rybactwa, T. IX, 1935.

Ewert Wrangel urodził się w Sztokholmie w 1863 r. Doktoryzował się w Lund w 1889 r. i tam rozwinął swą długoletnią działalność naukową i pedagogiczną. Od 1888 r. był w Uniwersytecie w Lund docentem estetyki i historii literatury, w latach 1889—99 — profesorem tych przedmiotów, a od 1899 do 1918—profesorem historii sztuki. Od 1919 r. jest członkiem Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien w Sztokholmie. W r. 1920 prof. Wrangel opracował monografię Rafała. Jest też monografistą słynnej katedry w Lund. Od r. 1916 wydaje „Tidskrift för Konstvetenskap. Stosunkami artystycznymi z Polską zajął się głównie w latach ostatnich. Wynikiem podróży naukowej do Polski w r. 1933 poza drobniejszymi artykułami była rozprawa o wczesnośredniowiecznym budownictwie

kościelnem, mianowicie o budowlach o planie okrągłym, które są rozpowszechnione na Bornholmie, w Gotlandji i na wschodzie Szwecji, a które Wrangel wywodzi z wpływów polskich. Rozprawa ta wyszła w Tidskrift för Konstvetenskap (t. XVII, zesz. III) oraz w oddzielnej broszurze p. t. „Sverige och Polen, en förberedande undersökning om en ny linje i den äldre medeltidens konsthistoria”, 1933 (Szwecja i Polska, przygotowawcze studjum do nowej linii w historii wczesnego średniowiecza).

Ogłosił drukiem następujące ważniejsze prace:

1) Det karolinska tidevartets komiska diktning (Komizm w poezji okresu karolińskiego), 1888; 2) Frihetstidens odlingshistoria (Dzieje kultury w okresie 1718—1772), 1895; 3) Eduard v. Hartmanns estetiska system i kritisk belysning, 1889; 4) Sveriges litteraturförbindeler med Holland, särdeles under 1600 talet, 1897; 5) Litterära strömningar vid den sydsvenska högskolan, 1908 (Prądy literackie na południowo-szwedzkim uniwersytecie).

IV.

Wydawnictwa.

W okresie sprawozdawczym ukazały się następujące wydawnictwa Towarzystwa Naukowego Warszawskiego:

Archiwum Mineralogiczne tom X.

Archiwum Hydrobiologii i Rybactwa tom VIII.

Prace Etnologiczne Instytutu Nauk Antropologicznych i Etnologicznych T. N. W. Nr. 3: S. Dworakowski — Zwyczaje rodzinne w powiecie Wysoko-Mazowieckim.

Prace T. N. W. Wydział II, Nr. 23. (M. Łodyński — U kolebki polskiej polityki bibliotecznej 1774 — 1794).

Prace Instytutu im. Nenckiego tom IX i X.

Rocznik T. N. W. 1933 r.

Rozprawy Historyczne tom XIV z. 1. (S. Kieniewicz — Społeczeństwo polskie w powstaniu Poznańskim 1848 roku), tom XV, z. 1 (M. Żywczyński — Geneza i następstwa encykliki cum primum z 9.VI.1832 r.).

Sprawozdania z posiedzeń T. N. W.:

Wydział I, r. 1933, z. 7 — 9 i r. 1934, z. 1 — 6.

Wydział II, r. 1934, z. 1 — 6.

Wydział III, r. 1934, z. 1 — 6 i 7 — 9.

Wydział IV, r. 1933, z. 7 — 9.
